ĢENERĀLADVOKĀTA PAOLO MENGOCI [*PAOLO MENGOZZI*] SECINĀJUMI,

sniegti 2010. gada 29. jūnijā[1]

1. Saistībā ar šo prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi Tiesai ir lūgts lemt, cik lielā mērā Savienības tiesības ir piemērojamas publiskā iepirkuma līgumam, kuram attiecīgās direktīvas liek piemērot tikai dažus obligātus noteikumus. Konkrēti, jautājums šeit ir par rakstiskās tulkošanas pakalpojumu publiskā iepirkuma līgumu, attiecībā uz kuru Direktīvā 2004/18/EK[2] ir paredzēts vienīgi pienākums precizēt pakalpojuma tehniskās specifikācijas un pienākums publicēt paziņojumu par līguma noslēgšanu. Komisija tomēr uzskata, ka, ņemot vērā Tiesas judikatūru, Īrijas iestādei vajadzēja ievērot dažus papildu pienākumus, kuru neievērošana ir šodienas prasības pamatā.

I — Atbilstošās tiesību normas

2. Savienības tiesisko regulējumu, kas ir galvenais pamats šajā lietā, papildus Līgumiem veido minētā Direktīva 2004/18/EK (turpmāk tekstā — "Direktīva").

3. Lietas dalībnieki neapstrīd, ka pakalpojumi, par kuriem ir šī prāva, ietilpst Direktīvas II B pielikumā uzskaitīto pakalpojumu vidū. Rakstiskās tulkošanas pakalpojumi, kas ir "citi pakalpojumi", tik tiešām ietilpst minētā pielikuma 27. kategorijā.

4. Direktīvas 21. pantā ar nosaukumu "Pakalpojumu līgumi, kas uzskaitīti II B pielikumā" ir paredzēts:

"Uz līgumiem, kuru priekšmets ir II B pielikumā uzskaitītie pakalpojumi, attiecina vienīgi 23. pantu un 35. panta 4. punktu."

5. Direktīvas 23. pants ar nosaukumu "Tehniskās specifikācijas" nav prāvas priekšmets, un tāpēc tā pilnu tekstu šeit var izlaist. Tas ir ļoti garš un sīks noteikums, ar kuru publiskā iepirkuma līgumu piešķīrējiem ir uzlikts pienākums skaidri un precīzi noteikt pieprasītā pakalpojuma prasības, lai novērstu atšķirīgu

1 — Oriģinālvaloda — itāļu.

2 — Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 31. marta Direktīva 2004/18/EK par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru (OV L 134, 114. lpp.).

attieksmi pret personām, kuras vēlas noslēgt līgumu ar šo iestādi.

6. Savukārt Direktīvas 35. panta 4. punktā ir paredzēts, ka līgumslēdzējas iestādes, kas ir piešķirušas valsts līguma slēgšanas tiesības, nosūta informatīvu paziņojumu par piešķiršanas procedūras rezultātiem. Komisija arī nepārmet Īrijai, ka tā nebūtu ievērojusi šo normu.

II — Fakti un pirmstiesas procedūra

7. 2006. gada 16. maijā *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša* pielikumā tika publicēts paziņojums [3] par Īrijas valdības izsludinātu konkursu par līguma noslēgšanu rakstiskās un mutiskās tulkošanas pakalpojumu sniegšanai birojam, kurš nodarbojas ar bēgļu jautājumiem.

8. Paziņojumā bija precizēta pieprasīto pakalpojumu kategorija un noteikts galīgais termiņš (2006. gada 9. jūnijs), lai paustu interesi par piedalīšanos līguma slēgšanas tiesību piešķiršanā. Attiecībā uz līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu bija norādīts, ka tiks izvēlēts saimnieciski visizdevīgākais piedāvājums, pamatojoties uz šādiem septiņiem kritērijiem:

1) iesniegto dokumentu pilnīgums;

2) deklarētā spēja izpildīt prasības;

3) daļu [4], pakalpojumu un valodu skaits;

4) kvalifikācija, attiecīgā pieredze;

5) cena;

6) piedāvāto noteikumu piemērotība;

7) atsauces vietas.

9. Paziņojumā arī bija precizēts, ka piešķiršanas kritēriju uzskaitījums nav jāsaprot tādējādi, ka tas būtu veidots secībā no svarīgākā uz mazsvarīgāko.

3 — 2006. gada 16. maija OV S 92. Paziņojuma atsauces numurs ir 2006/S 92-098663.

4 — Paziņojumā bija paredzēts līgumu sadalīt vairākās daļās.

10. Interesi piedalīties līguma slēgšanas tiesību piešķiršanā pauda divpadsmit sabiedrības, no kurām trīs reģistrētas ārpus Īrijas teritorijas.

11. Uzreiz pēc piedāvājumu iesniegšanas termiņa beigām konkursa komitejas locekļi saņēma shēmu, kurā bija norādīts piešķiršanas kritērijiem piešķiramais novērtējums. Minētais novērtējums svārstījās no 0 % (par 1. kritēriju, kurš attiecas uz dokumentu pilnīgumu) līdz 30 % (par 4. kritēriju). Attiecībā uz pārējiem kritērijiem shēmā bija norādīts novērtējums 7 % par 2. kritēriju, 25 % par 3. kritēriju, 20 % par 5. kritēriju, 10 % par 6. kritēriju un 8 % par 7. kritēriju.

12. Nākamajās dienās atsevišķi konkursa komisijas locekļi pirmoreiz individuāli izskatīja dažādos iesniegtos piedāvājumus.

13. Konkursa komisija pirmo reizi sanāca kopā 2006. gada 22. jūnijā. Pirms dažādo piedāvājumu izskatīšanas komisija nolēma grozīt kritēriju novērtējumu, samazinot līdz 25 % 4. kritērija novērtējumu (ko iepriekš novērtēja ar 30 %) un palielinot līdz 15 % 6. kritērija novērtējumu (ko iepriekš novērtēja ar 10 %). Pārējo kritēriju novērtējums palika nemainīgs. Tad konkursa komisija sāka piedāvājumu novērtēšanas un līguma piešķiršanas procedūru, izmantojot tikko apstiprināto jauno novērtējumu.

14. Komisija ir saņēmusi sūdzību no kāda konkursa dalībnieka, kurš nebija uzvarējis. Pēc informācijas apmaiņas ar Īriju Komisija 2007. gada 23. oktobrī nosūtīja brīdinājuma vēstuli un, saņēmusi Īrijas valdības atbildes, ko uzskatīja par neapmierinošām, 2008. gada 23. septembrī izdeva argumentētu atzinumu.

III — Tiesvedība Tiesā un lietas dalībnieku prasījumi

15. Nebūdama apmierināta ar Īrijas iestāžu sniegto atbildi uz argumentēto atzinumu, Komisija 2009. gada 19. jūnijā cēla šo prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi.

16. Komisijas prasījumi Tiesai ir šādi:

— paziņot, ka, piešķirot novērtējumu līguma piešķiršanas kritērijiem pēc piedāvājumu iesniegšanas termiņa beigām, kā arī grozot minēto novērtējumu pēc iesniegto piedāvājumu pirmās izskatīšanas, Īrija nav izpildījusi pienākumus, kas

tai jāievēro atbilstoši vienlīdzīgas attieksmes un pārskatāmības principiem Tiesas interpretācijā;

— piespriest Īrijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

17. Īrijas prasījumi Tiesai ir šādi:

— prasību noraidīt;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

IV — Par valsts pienākumu neizpildi

A — *Attiecīgā līguma juridiskais raksturs*

18. Pirms apstrīdēto valsts pienākumu neizpildes aplūkošanas vispirms ir jānoskaidro Īrijas valdības izsludinātā konkursa būtība, lai noteiktu tam piemērojamo juridisko režīmu.

19. Kā esmu norādījis iepriekš, lietas dalībnieki ir vienisprātis par to, ka Īrijas iestādes piešķirtās pakalpojumu sniegšanas tiesības saistībā ar šo prāvu ietilpst Direktīvas II B pielikumā. Tādējādi vienīgie pienākumi, kas ar Direktīvu bija skaidri uzlikti, bija saistīti ar tehniskām specifikācijām (direktīvas 23. pants) un paziņojuma par piešķiršanas procedūras rezultātiem nosūtīšanu (35. panta 4. punkts); tomēr šajā ziņā Komisija nav izvirzījusi Īrijai nevienu iebildumu.

20. Taču ir zināms, ka publiskā iepirkuma līgumiem piemērojamās Savienības tiesības nav tikai īpašie noteikumi, kas ietverti attiecīgās jomas direktīvās. It īpaši Tiesas judikatūrā vienmēr ir uzsvērts, ka šajā sakarā nedrīkst aizmirst par primāro tiesību svarīgumu.

21. Jāatgādina, ka atbilstoši Tiesas pastāvīgajai judikatūrai mērķis, ar kādu publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūra tiek koordinēta Savienības mērogā, ir novērst preču un pakalpojumu brīvas aprites pārkāpumus un tātad aizsargāt citās dalībvalstīs reģistrēto saimnieciskās darbības subjektu, kas vēlas piedāvāt preces vai pakalpojumus citās dalībvalstīs reģistrētām līgumslēdzējām iestādēm, intereses [5].

5 — Skat., piemēram, 2002. gada 18. jūnija spriedumu lietā C-92/00 *HI* (*Recueil*, I-5553. lpp., 43. punkts) un 2007. gada 13. novembra spriedumu lietā C-507/03 Komisija/Īrija (Krājums, I-9777. lpp., 27. punkts).

22. Tāpēc, ja publiskā iepirkuma līgumā ir pārrobežu interese, kaut arī tikai iespējama, ir jāpiemēro no Līguma izrietošās normas [6]. Skaidrs, ka tās piemēro papildus iespējamām formalitātēm, kuras konkrēti paredzētas piemērojamajos tiesību aktos: piemēram, apskatāmajā gadījumā papildus pienākumam precizēt tehniskās specifikācijas un pienākumam publicēt paziņojumu par līguma noslēgšanu.

23. Pienākumi, kuri šajā ziņā izriet no primārajām tiesībām un it īpaši no brīvības veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvības, pamatā ir divi. Pirmkārt, iestādēm jāievēro nediskriminācijas pilsonības dēļ princips un vienlīdzīgas attieksmes princips. Otrkārt, lai minēto principu ievērošanu varētu pārbaudīt, iestādei jāievēro pārskatāmības princips [7].

B — *Lietas dalībnieku argumenti*

24. Šķiet, ka lietas dalībnieki patiesībā nemaz nestrīdas ne par iepriekšējos punktos izklāstīto pienākumu esamību, ne par to, ka konkrētajā līgumā ir pārrobežu intereses, ko pierāda gan izvēle sniegt par to informāciju *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša* pielikumā, gan tas, ka daži konkursa dalībnieki bija uzņēmumi, kas nav reģistrēti Īrijā [8]. Strīds ir par to, vai īpašajos lietas apstākļos Īrijas iestāde ar savu rīcību ir vai nav ievērojusi nupat norādītos noteikumus.

25. Komisija savā īsajā prasībā apgalvo, ka Īrijas iestāde divos atšķirīgos aspektos neesot izpildījusi pienākumus, kas tai uzlikti ar Savienības tiesībām, abos gadījumos neievērojot

6 — Pārrobežu intereses nepieciešamība ne vienmēr ir skaidri apliecināta Tiesas judikatūrā, kurā dažreiz ir apgalvojumi, kuri šķiet norādām uz to, ka no Līguma izrietošie principi jāpiemēro bez nosacījumiem: sal., piemēram, 2000. gada 7. decembra spriedumu lietā C-324/98 *Telaustria* un *Telefonadress* (*Recueil*, I-10745. lpp., 60. punkts), un 2001. gada 3. decembra rīkojumu lietā C-59/00 *Vestergaard* (*Recueil*, I-9505. lpp., 20. punkts). Tomēr citos nolēmumos šī prasība ir konkrēti norādīta: sal., piemēram, koncesiju jomā 2005. gada 21. jūlija spriedumu lietā C-231/03 *Coname* (Krājums, I-7287. lpp., 20. punkts) un 2010. gada 13. aprīļa spriedumu lietā C-91/08 *Wall* (Krājums, I-2815. lpp., 34. punkts). Konkrēti, par pakalpojumiem, kas nav prioritāri (citiem vārdiem, pakalpojumiem, kuri minēti Direktīvas 2004/18 II B pielikumā), skat. 5. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā Komisija/Īrija, 29. punkts. Pati Komisija ir atzinusi pārrobežu intereses nepieciešamību savā skaidrojošā paziņojumā par Kopienu tiesībām, kas piemērojamas tādu iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanai, uz kuriem nav attiecināmas vai ir tikai daļēji attiecināmas publiskā iepirkuma direktīvas (2006. gada 1. augusta OV C 179, 2. lpp., 1.3. punkts).

7 — Judikatūra šajā sakarā ir pastāvīga: skat., piemēram, 2005. gada 13. oktobra spriedumu lietā C-458/03 *Parking Brixen* (Krājums, I-8585. lpp., 47.–49. punkts).

8 — Turklāt Komisija ir sniegusi visai plašus argumentus, lai pierādītu attiecīgā līguma pārrobežu intereses esamību: skaidrs, ka tas ir nolūkā ievērot principu, kas tai uzliek pierādīšanas pienākumu šajā jautājumā. Sal. ar iepriekš 5. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā Komisija/Īrija, 32. punkts.

vienlīdzīgas attieksmes un pārskatāmības principus, kas noteikti ar Tiesas judikatūru.

26. Pirmkārt, Īrijas iestāžu rīcība esot nelikumīga tāpēc, ka līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas kritēriju novērtējums veikts tikai pēc tam, kad bija beidzies piedāvājumu iesniegšanas termiņš.

27. Otrkārt, nelikumīgi esot bijis arī tas, ka minētais novērtējums grozīts pēc iesniegto piedāvājumu pirmās izskatīšanas.

28. Komisija arī norāda, ka uzaicinājumā iesniegt piedāvājumus, kas uzņēmumiem nosūtīts pēc paziņojuma publicēšanas *Oficiālajā Vēstnesī*, vairs nebija norādes, ka piešķiršanas kritēriji nav norādīti secībā no svarīgākā uz mazsvarīgāko, līdz ar to konkursa dalībnieki varēja saprātīgi paredzēt, ka tieši šī tagad ir kritēriju norādes secība. Tā kā novērtējumā kritērijiem tomēr netika piešķirts novērtējums samērīgi to vietai sarakstā, Īrijas iestādes esot maldinājušas konkursa dalībniekus. Atbildes posmā Komisija tomēr ir precizējusi, ka jautājums par kritēriju norādes konkrēto secību nav tās celtās prasības pamatā, kura tādējādi pamatojas tikai uz diviem norādītajiem aspektiem: kritēriju novērtējuma noteikšanu, kad bija beidzies piedāvājumu iesniegšanas termiņš, un minēto novērtējumu grozīšanu, kad atsevišķi konkursa komisijas locekļi bija piedāvājumus pirmoreiz izskatījuši.

29. Īrija savukārt būtībā atzīst faktus, ko rekonstruējusi Komisija [9], kaut arī noliedz, ka tie būtu Savienības tiesību pārkāpums.

30. It īpaši Īrijas valdība uzsver, ka 22. jūnijā veiktais kritēriju grozījums ir bijis ļoti neliels (par 4. kritēriju piešķiramā novērtējuma samazinājums par 5 % un atbilstošs par 6. kritēriju piešķiramā novērtējuma palielinājums par 5 %), ar ko absolūti nepietiek, lai palīdzētu vai kaitētu vienam konkursa dalībniekam salīdzinājumā ar citu. Retrospektīva analīze pierādītu, ka konkursa dalībnieks, kurš uzvarēja, būtu saņēmis līgumu, arī pamatojoties uz kritērijiem to sākotnējā novērtējumā.

31. Tā kā vienlīdzīgas attieksmes princips attiecībā pret konkursa dalībniekiem neesot pārkāpts, pārskatāmības principa ievērošanas analīze pat neesot vajadzīga, jo Tiesas

9 — Īrijas valdības liktais īpašais uzsvars uz to, ka novērtējuma piešķirums kritērijiem ir grozīts, *pirms* konkursa komisija sākusi izskatīt piedāvājumus, tomēr nerada šaubas par to, ka starplaikā atsevišķi minētās komisijas locekļi jau bija pirmoreiz *individuāli* izskatījuši piedāvājumus. Minēto apstākli skaidri pierāda dokumenti, ko Komisija pievienojusi savai prasībai.

judikatūrā šis otrais princips tiekot uzskatīts tikai par pirmā principa papildinājumu.

ir ievēroti, būtu lieki aplūkot, vai ir ievērots pārskatāmības princips.

34. Īrijas argumentiem nevar piekrist.

C — *Vērtējums*

35. Taisnība, ka pēc loģikas, kas ir pamatā pastāvīgajai judikatūrai šajā jomā, pārskatāmības principa uzdevums ir papildināt vienlīdzīgas attieksmes un nediskriminācijas principus. Tomēr minētā papildināšana nav subordinācija ar Īrijas valdības paredzētajām sekām. Gluži pretēji, pārskatāmības pienākums ir papildinājums tādā ziņā, ka *tā ievērošana ļauj pārliecināties, vai ir ievēroti abi pārējie "galvenie" pienākumi*. Ja iestāde nerīkojas pārskatāmi, tad kļūst grūti vai pat neiespējami pārbaudīt, vai tā gadījumā nav pārkāpusi pienākumu ievērot vienlīdzīgas attieksmes un nediskriminācijas principus.

32. Loģisku iemeslu un argumentācijas skaidrības labad sākšu izskatīt šīs lietas juridiskos aspektus, paužot dažus apsvērumus saistībā ar pārskatāmības principu publiskā iepirkuma līgumu jomā. Tad aplūkošu abus Komisijas iebildumus un beigās pievērsīšos kādam aspektam, kuru abi lietas dalībnieki, manuprāt, kļūdaini nav ņēmuši vērā.

36. Turklāt pārskatāmības pienākums ir obligāts iepriekšējs nosacījums, lai garantētu, ka visi iespējamie piedāvājumu iesniedzēji ir pienācīgi informēti par līgumu, lai tādējādi būtu ievērots vienlīdzīgas attieksmes princips [10].

1) Par pārskatāmības principu

33. Kā redzējām, Īrija apgalvo, ka pārskatāmības principam publiskā iepirkuma līgumu jomā ir pakārtots raksturs attiecībā pret vienlīdzīgas attieksmes un nediskriminācijas principiem: līdz ar to, pēc Īrijas uzskatiem, pēc pārliecināšanās, ka abi minētie principi

37. Līdz ar to, ja pastāv judikatūrā noteikti apstākļi, lai publiskā iepirkuma līgumam piemērotu principus, kuri izriet no Savienības

10 — Skat. iepriekš 6. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Coname*, 17. punkts.

primārajām tiesībām, tad vienmēr jāpārbauda, vai ir ievērots pārskatāmības princips. No loģiskā viedokļa drīzāk varētu uzskatīt, ka tāda pārbaude jāveic *pirms* vienlīdzīgas attieksmes un nediskriminācijas principu ievērošanas pārbaudes.

5. punkta e) apakšpunktā ir paredzēts šāds pienākums, nebija piemērojams konkrētajam līgumam. Ja vēlamies būt precīzi, šajā gadījumā Direktīvā pat nebija prasīts iepriekš norādīt piešķiršanas kritērijus, ko Īrijas iestādes tomēr izdarīja.

2) Par pirmo Komisijas iebildumu

41. Otrkārt, tāds pienākums neizriet arī no judikatūras. It īpaši pēc analoģijas var atcerēties kādu Tiesas nolēmumu, kas tika pieņemts lietā, uz kuru pilnīgi bija attiecināmas direktīvas par publiskā iepirkuma līgumiem; šajā nolēmumā Tiesa atzina, ka iestāde rīkojusies likumīgi, sverot kāda piešķiršanas kritērija apakšelementus *pēc* piedāvājumu iesniegšanas, bet *pirms* aplokšņu ar piedāvājumiem atvēršanas [11].

38. Kā redzējām, ar pirmo iebildumu Komisija pārmet Īrijai, ka dažādo piešķiršanas kritēriju novērtējums noteikts tikai pēc piedāvājumu iesniegšanas termiņa beigām. Tik novēloti nosakot novērtējumu, esot pārkāpti vienlīdzīgas attieksmes un pārskatāmības principi.

42. Protams, jāvaicā, vai pienākumu jau paziņojumā norādīt dažādo piešķiršanas kritēriju novērtējumu var uzskatīt par vienlīdzīgas attieksmes, nediskriminācijas un pārskatāmības principu ievērošanas pienākuma dabīgām sekām. Tomēr man nešķiet, it īpaši ņemot vērā Tiesas judikatūru, ka tā varētu būt šajā gadījumā.

39. Šis pirmais iebildums man nešķiet pieņemams turpmāk minēto iemeslu dēļ.

43. Judikatūrā attiecībā uz līgumiem, uz kuriem attiecināmas visas dažādās direktīvas

40. Pirmkārt, netiek apstrīdēts, ka Direktīvā nebija noteikts iepriekš norādīt piešķiršanas kritēriju novērtējumu. Kā Komisija pati savā prasībā atzīst, Direktīvas 40. pants, kura

11 — 2005. gada 24. novembra spriedums lietā C-331/04 *ATI EAC* u.c. (Krājums, I-10109. lpp., 32. punkts).

minētajā jomā, par vienlīdzīgas attieksmes un pārskatāmības principu izpausmi uzskata pienākumu iepriekš informēt konkursa dalībniekus par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas kritērijiem (jāatceras, ka šādos gadījumos tāds pienākums ir konkrēti paredzēts tiesību normās) [12]. Turklāt atbilstoši šai judikatūrai no minētajiem principiem izriet pienākums vienveidīgi interpretēt piešķiršanas kritērijus visas procedūras laikā [13] un aizliegums konkursa gaitā grozīt piešķiršanas kritērijus [14].

44. Ir skaidrs, ka Direktīvā 2004/18 minētais pienākums iepriekš norādīt piešķiršanas kritēriju novērtējumu līgumos, kuriem šī direktīva pilnībā piemērojama, atbilst prasībai garantēt vienlīdzīgas attieksmes un pārskatāmības principu ievērošanu. Tomēr man šķiet, ka nedrīkstētu automātiski uzskatīt, ka konkrētajiem principiem ir vienāda nozīme līgumos, uz kuriem attiecināma direktīva, un līgumos, uz kuriem tā nav attiecināma (vai, kā šajā gadījumā, ir tikai daļēji attiecināma). Ja uzskatītu, ka pārskatāmībai, kas noteikta līgumiem, kas izslēgti no direktīvas piemērošanas jomas, katrā ziņā jābūt tādai pašai kā pārskatāmība, kas noteikta direktīvas piemērošanas jomā iekļautajiem līgumiem, rastos iespēja slēptā veidā piemērot direktīvu veselai virknei gadījumu, kuros likumdevējs ir *nepārprotami* uzskatījis, ka tā nav jāpiemēro. Zināmā mērā tik tiešām visas direktīvas uzdevums ir īstenot Līguma pamatprincipus [15]: ja vienīgais veids tādu principu īstenošanai iepirkuma līgumu jomā būtu Direktīvā paredzētais veids, tad nekas cits neatliktu kā piemērot to visos gadījumos, kuros ir pārrobežu interese.

45. Parasti praktiskos nosacījumus, lai garantētu Līguma principu ievērošanu jomās, kurās Direktīvu nepiemēro vai piemēro tikai daļēji, nevar paredzēt uz visiem laikiem, un tie jāvērtē katrā konkrētā gadījumā [16].

46. Apskatāmajā gadījumā Īrijas iestāde ir publicējusi paziņojumu un tajā ir norādījusi līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas kritērijus, lai gan neprecizējot to novērtējumu. Uzskatu, ka, ņemot vērā iepriekšējos punktos

12 — 1996. gada 25. aprīļa spriedums lietā C-87/94 Komisija/Beļģija (*Recueil*, I-2043. lpp., 88. punkts) un 2002. gada 12. decembra spriedums lietā C-470/99 *Universale-Bau* u.c. (*Recueil*, I-11617. lpp., 98. punkts). Interesanti, ka direktīvās, kas piemērojamas lietās, kurās pieņemti nupat minētie spriedumi, iestādei tika lūgts tikai "ja iespējams" iepriekš norādīt līguma piešķiršanas kritēriju novērtējumu, uzskaitot kritērijus tiem piešķirtā svarīguma secībā (sal. Direktīvas 93/37/EEK 30. panta 2. punktu un Direktīvas 90/531/EEK 27. panta 2. punktu).

13 — 2001. gada 18. oktobra spriedums lietā C-19/00 *SIAC Construction* (*Recueil*, I-7725. lpp., 43. punkts).

14 — 2003. gada 4. decembra spriedums lietā C-448/01 *EVN* un *Wienstrom* (*Recueil*, I-14527. lpp., 93. punkts).

15 — Pēc analoģijas skat. 1993. gada 22. jūnija spriedumu lietā C-243/89 Komisija/Dānija (*Recueil*, I-3353. lpp., 33. punkts).

16 — Skat., piemēram, iepriekš 6. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Telaustria* un *Telefonadress*, 63. punkts, un iepriekš 7. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Parking Brixen*, 50. punkts.

minētos apsvērumus, nav pārkāpti diskriminācijas aizlieguma, vienlīdzīgas attieksmes un pārskatāmības principi. Līgumslēdzēja iestāde ir sniegusi vairāk informācijas, nekā direktīvā prasīts sniegt, un nav radījusi nevienlīdzību starp iespējamajiem konkursa dalībniekiem.

47. Kā ir uzsvērts judikatūrā, pārskatāmības pienākuma mērķis principā ir garantēt katram iespējamajam piedāvājuma iesniedzējam pienācīgu publicitātes pakāpi, kas ļauj sākt efektīvu konkurenci, kā arī kontrolēt līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru objektivitāti [17]. Šajā gadījumā izvēle izmantot *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša* pielikumu nešaubīgi jāuzskata par piemērotu, lai nodrošinātu pietiekamu publicitāti konkursa procedūrai iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanai.

48. Attiecībā uz nediskriminācijas un vienlīdzīgas attieksmes principiem pats fakts, ka kritēriji novērtēti tikai pēc piedāvājumu iesniegšanas, nav radījis nekādu atšķirību attieksmē pret piedāvājumu iesniedzējiem, kuri visi ir vienlīdzīgā stāvoklī.

17 — Skat., piemēram, iepriekš 6. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Telaustria* un *Telefonadress*, 62. punkts; pēc analoģijas pakalpojumu piešķiršanas jomā skat. arī 2008. gada 13. novembra spriedumu lietā C-324/07 *Coditel Brabant* (Krājums, I-8457. lpp., 25. punkts) un 2010. gada 3. jūnija spriedumu lietā C-203/08 *Sporting Exchange* (Krājums, I-4695. lpp., 41. punkts un tajā minētā judikatūra).

49. Turklāt jānorāda, ka pirmā Komisijas iebilduma vērtējumam vajadzētu būt citādam, ja līgumslēdzēja iestāde būtu norādījusi konkursa sludinājumā līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas kritērijus, uzskaitot tos novērtējuma secībā no lielākā līdz mazākajam. Tādā gadījumā iestāde būtu grozījusi kritēriju novērtējumu procedūras laikā: kā jau redzējām iepriekš, kritērijiem piešķirtajam novērtējumam šeit nav nekādas saistības ar to uzskaitījuma secību paziņojumā un līguma piešķiršanai svarīgākie kritēriji bija kritēriji, kas norādīti ar trešo un ceturto kārtas numuru.

50. Tomēr, lai gan Komisija savā prasībā ir norādījusi, ka paziņojumā un vēlākajā uzaicinājuma vēstulē ietvertais kritēriju saraksts bija tāds, kas norāda uz uzskaitījumu secībā no svarīgākā līdz mazsvarīgākajam, vairāki elementi ir pretrunā tādam apgalvojumam.

51. Pirmkārt, *Oficiālajā Vēstnesī* publicētajā paziņojumā bija skaidri norādīts, ka kritēriju secība neatspoguļo to novērtējumu.

52. Otrkārt, pirmais no norādītajiem kritērijiem bija iesniegto dokumentu pilnīguma kritērijs. Neviens kaut cik saprātīgs konkursa dalībnieks nebūtu varējis to uzskatīt par galveno līguma piešķiršanas kritēriju: pēc savas

būtības tas drīzāk šķiet nosacījums, lai vispār varētu piedalīties konkursā, nevis līguma piešķiršanas kritērijs, un ne jau velti vēlāk tam ticis piešķirts 0 % novērtējums [18].

53. Treškārt, atbildes posmā pati Komisija, šķiet, ja arī nav pilnībā atmetusi, tomēr katrā ziņā ir mīkstinājusi savu nostāju attiecībā uz piešķiršanas kritēriju secību no svarīgākā līdz mazsvarīgākajam. Tāda Komisijas izvēle man šķiet gluži pareiza, bet vienlaikus tā atņem pirmajam iebildumam vienīgo tā iespējamo stingro pamatu.

54. Tāpēc uzskatu, ka pirmais Komisijas iebildums ir noraidāms.

3) Par otro Komisijas iebildumu

55. Atgādinu, ka ar otro iebildumu Komisija apgalvo, ka Īrija, grozot piešķiršanas kritēriju novērtējumu pēc iesniegto piedāvājumu pirmās vispārīgās izskatīšanas, neesot ievērojusi vienlīdzīgas attieksmes un pārskatāmības principus.

56. Fakti, kā jau norādīju iepriekš, ir zināmi un nav apstrīdēti. Kritēriju novērtējums faktiski ir grozīts dažas dienas pēc tā noteikšanas. Grozīšanas brīdī konkursa komisija vēl nebija sākusi darbu, bet komisijas locekļi jau bija varējuši individuāli izskatīt iesniegtos piedāvājumus.

57. Otrais iebildums atšķirībā no pirmā ir pieņemams.

58. Jau iepriekš atgādināju, ka Savienības tiesībās, Tiesas interpretācijā, jebkuru līguma piešķiršanas kritēriju grozīšanu procedūras laikā uzskata par nesaderīgu ar vienlīdzīgas attieksmes un nediskriminācijas principiem [19]. Tieši tā ir noticis šajā gadījumā.

59. Minēto konstatējumu nemazina fakts, ka konkursa komisija kā koleģiāla struktūra darbu sāka tikai pēc līguma piešķiršanas kritēriju galīgās grozīšanas. Principa, kas uzliek pienākumu negrozīt kritērijus procedūras laikā,

18 — Šajā sakarā skat. arī šo secinājumu 64. un nākamos punktus.

19 — Skat. šo secinājumu 43. punktu.

lietderīgā iedarbība tiktu pilnībā atņemta, ja par procedūras daļu visādā ziņā neuzskatītu posmu, kurā pirms konkursa komisijas kopīgā darba tās locekļi apskata konkursa dalībnieku iesniegtos piedāvājumus.

60. Arī tas, ka kritēriju novērtējuma pirmā noteikšana nebija oficiāls dokuments, bet tikai "iepriekšējs piedāvājums", nemazina iestādes rīcības nelikumību. Manuprāt, lai garantētu vienlīdzīgu attieksmi pret konkursa dalībniekiem, līguma piešķiršanas kritēriju novērtējumam jābūt noteiktam *pirms piedāvājumu izskatīšanas*, arī tad, ja to individuāli veic konkursa komisijas locekļi. Kritēriju novērtējuma darbībām, no vienas puses, un piedāvājumu vērtēšanas darbībām, no otras puses, jāpaliek stingri nošķirtām. Lai konkursa komisijas locekļu iespējamās "kopīgās pārdomas" par dažādajiem kritērijiem atzīstamo novērtējumu būtu likumīgas, tām būtu vajadzējis notikt pirms jebkādas piedāvājumu izskatīšanas.

61. Noraidāmi ir arī Īrijas valdības argumenti, kuri pamatoti ar to, ka konkursa uzvarētājs nebūtu mainījies, pat ja dažādajiem kritērijiem būtu piešķirts sākotnēji, nevis vēlākajā grozījumā noteiktais novērtējums.

62. Jāatceras, ka atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai attiecībā uz prasībām sakarā ar valsts pienākumu neizpildi nav neviena nosacījuma, kas attiektos uz interesi prasības celšanā [20]. Procedūras mērķis ir pārliecināties, vai ir vai nav pārkāptas Savienības tiesības, nevis aplūkot sekas, kas izriet no tāda pārkāpuma. Tāpēc tas, ka procedūrai būtu bijis tāds pats rezultāts, ja piešķiršanas kritērijiem būtu piemērots tiem sākotnēji piešķirtais novērtējums, nekādi neietekmē vērtējumu par valsts pienākumu neizpildes pamatotības esamību vai neesamību.

63. Visbeidzot, otrais Komisijas izvirzītais iebildums ir pamatots un ir pieņemams.

4) Par iespējamo nelikumību tajā, ka kādam kritērijam tiek piešķirts nulles novērtējums

64. Pēdējais punkts, pie kura ir vērts pakavēties, lai gan lietas dalībnieki nav tam veltījuši īpašu uzmanību, attiecas uz iespēju uzskatīt par Savienības tiesībām pretrunā esošu faktu, ka Īrijas iestāde dažādo līguma piešķiršanas kritēriju novērtējuma brīdī vienam no

20 — Skat., piemēram, 2005. gada 2. jūnija spriedumu lietā C-394/02 Komisija/Grieķija (Krājums, I-4713. lpp., 14.–16. punkts un tajos minētā judikatūra).

tiem ir piešķīrusi nulles novērtējumu (0 %). Ir skaidrs, ka šeit es norādu uz kritēriju "iesniegto dokumentu pilnīgums".

65. Manuprāt, norādīt paziņojumā kādu piešķiršanas kritēriju un jau pēc piedāvājumu iesniegšanas termiņa beigām piešķirt minētajam kritērijam nulles novērtējumu ir visādā ziņā līdzvērtīgi kritēriju grozīšanai. Praktiskais rezultāts būtu tāds pats, kāds būtu kritērija svītrošanai no saraksta: paziņojumā norādīts kritērijs pēc tam netiek izmantots līguma slēgšanas tiesību piešķiršanai. Citiem vārdiem, Īrijas iestādes, piešķirot dokumentu pilnīguma kritērijam nulles novērtējumu, iespējams, ir pārkāpušas Savienības tiesības.

66. Tomēr Tiesa šajā gadījumā nevar pieņemt notiesājošu spriedumu par šo valsts pienākumu neizpildi.

67. Pirmkārt, varētu jautāt, kā jau esmu iepriekš norādījis, vai dokumentu pilnīguma "piešķiršanas kritērijs" nav jāuzskata par vienkāršu nosacījumu dalībai konkursā. Saskaņā ar definīciju dokumenti vai nu ir pilnīgi, t.i., atbilst konkursa sludinājumā noteiktajām prasībām, vai nav pilnīgi. Ir grūti iedomāties situāciju, kas būtu pa vidu [šiem variantiem]. Tomēr nemainīgs paliek fakts, ka, pat ja dokumentu pilnīgums netiktu uzskatīts par piešķiršanas kritēriju, konkursa sludinājumā tas kā tāds bija norādīts, tāpēc šeit varētu rasties šaubas par saderību ar Līguma principiem.

68. Otrkārt, tomēr nemainīgs paliek fakts, ka Komisija neapstrīd šo valsts pienākumu neizpildi. Tas nav tieši norādīts, un nevar arī uzskatīt, ka tas būtu netieši iekļauts prasībā, kurā, kā redzējām, ir tikai kritizēts tas, ka kritēriju novērtējums ir noteikts pēc piedāvājumu iesniegšanas termiņa beigām un minētais novērtējums grozīts pēc tam, kad konkursa komisijas locekļi bija individuāli izskatījuši piedāvājumus. Turklāt Īrijas valdībai nav bijusi iespēja paust savu nostāju šajā aspektā.

V — Secinājumi

69. Noslēdzot analīzi, ierosinu Tiesai pieņemt otro no abiem Komisijas izvirzītajiem iebildumiem. Attiecībā uz tiesāšanās izdevumiem, tā kā Īrijai spriedums ir tikai daļēji nelabvēlīgs, iesaku atbilstoši Tiesas Reglamenta 69. panta 3. punktam piespriest Īrijai atlīdzināt pusi Komisijas tiesāšanās izdevumu.

70. Ņemot vērā izklāstītos apsvērumus, ierosinu Tiesai pieņemt šādu nolēmumu:

— "pēc iesniegto piedāvājumu pirmās izskatīšanas grozot novērtējumu, kas piešķirts līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas kritērijiem, Īrija nav izpildījusi pienākumus, kas tai jāievēro saskaņā ar vienlīdzīgas attieksmes, nediskriminācijas un pārskatāmības principiem;

— pārējā daļā prasību noraidīt;

— Īrija atlīdzina pusi tiesāšanās izdevumu";

Komisija sedz pusi savu tiesāšanās izdevumu.